

**Ступені екзогамії в патогенезі розвитку
субнанізму у дітей**
Воронцова Т.О., доцент
**Тернопільський державний медичний університет ім. І.Я.Горбачевського,
кафедра педіатрії**

Затримка росту неендокринного генезу є синдромом поліетіологічним, і дослідження соціальних, клінічних та біохімічних факторів, що негативно впливають на ростові процеси, доказують це. В наших дослідженнях вивчалася роль генетичного фактору в етіології низькорослості. Генеалогічний аналіз дозволив виявити схильність до затримки росту в залежності від ступеня екзогамії, яка ґрунтувалася на шлюбному радіусі батьків дітей, що обстежувалися. Виділяли 3 ступені екзогамії: I ст. – батьки родом з одного села, або різних сіл, які віддалені друг від друга не більше, ніж на 30 км; II ст. – батьки родом із різних населених пунктів в межах однієї області чи з одного міста; III ст. – батьки родом з різних областей.

Було обстежено 85 дітей віком від 7 до 16 років із затримкою фізичного розвитку - субнанізмом та нанізмом. Етіологічно затримка росту була соматогенною – 37 дітей (43,53 %) , спадково-конституційною – 23 дітей (27,06 %) , змішаною (соматогенно-спадково-конституційна) - 25 дітей (29,41 %). Контрольну групу склали 40 дітей нормального фізичного розвитку такого ж віку (7-16 років), які являли собою випадкову вибірку.

За результатами генеалогічного аналізу, а саме розподілу обстежених по ступенях екзогамії, були виявлені наступні дані:

Групи дітей	Ступені екзогамії					
	I ступінь		II ступінь		III ступінь	
	Абс.	%	Абс.	%	Абс.	%
Хворі із затримкою росту (n = 85)	63	74,11	18	21,18	4	4,71
Контрольна група (n = 40)	23	46,00	17	34,00	10	20,00

Серед дітей в обох групах переважали діти з I ст. екзогамії, але серед низькорослих дітей цей відсоток сягав 74,11 %, а в контрольній групі 46,0 %. Відповідно, в контрольній групі переважали діти із II-ю та III-ю ступенями екзогамії (разом 54,0 %). Серед низькорослих дітей цей відсоток складав 25,89 %.

Такі особливості генетичного анамнезу дозволяють припускати, що в мультифакторній природі патогенезу неендокринної низькорослості не останнє місце належить проявам гетерозису. Нашарування інших етіологічних факторів не дозволяє реалізуватися в повній мірі всім ростовим процесам, і, як наслідок, клінічно виявляється затримка росту. Отже, ступінь екзогамії можна розцінювати як один із маркерів схильності до низького росту.